

ISBN: 978-605-7949-17-2

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

Ketebe Yayınları: 99

Tarih

Editör

Sezai Saraç

Kapak

Harun Tan

Düzeltili

Cihan Aldık

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. BASKI

Aralık 2018
İstanbul

ketebe.com

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 34989

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212.612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

İhlas Gazetecilik A.Ş.

Matbaa Sertifika No: 12227

Merkez Mah. 29 Ekim Cad.

İhlas Plaza No: 11 A/41

Yenibosna Bahçelievler / İstanbul

Tel: 212.454 37 11

© Orijinal adı *The End of the Twentieth Century and the End of the Modern Age* olan bu kitabın Türkiye'de tüm yayın hakları Telif Sözleşmesi gereği Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ne aittir.

Yirminci Yüzyılın Sonu

JOHN LUKACS

ÇEVİRİ

MEHMET HARMANCI

KETEBE

John Lukacs

Macaristan doğumlu Amerikalı tarihçi. Tarihe bakışı ile büyük ilgi çeken yazar, Chestnut Hill College'da 1947-1994 yılları arasında dersler verdi. Aynı zamanda John Hopkins, Columbia, Princeton gibi önemli üniversitelerde misafir öğretim üyesi olarak görüşlerini aktardı.

Lukacs kendisini "tutucu" olarak adlandırıyor. İsmi etkili hikayeci anlatım tarzı nedeniyle Jacques Gibbon, Jacques Barzun, George Kennan and Samuel A. Huntington gibi isimlerin arasında yer alıyor. Şimdiye kadar birçoğu çok satan 20'ye yakın kitap yazdı.

Tarihsel düşünce konusundaki tepki ve anlayışı onu Tarih Bilinci konusunda bir klasik haline getirdi.

Yazar *Five Days in London, Second World War* gibi artık temel tarih kitabı sayılan eserler kaleme aldı.

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1	Yirminci Yüzyılın Sonu	9
Bölüm 2	Devrimci	17
Bölüm 3	Soğuk Savaşın Sonu: Bütün Bunlara Veda mı?	27
Bölüm 4	Rusya: Sınır	47
Bölüm 5	Almanya: Merkez	79
Bölüm 6	İki Dünya Arasında	107
Bölüm 7	Avrupa... Avrupa mı?	155
Bölüm 8	Milliyetçilik, Milliyet, Yerelcilik, Milli Duygu, Milli Kiliseler, Milli Din	183
Bölüm 9	Modern Çağın Sonunda Devlet	215
Bölüm 10	Modern Çağın Sonu	241

*Bu kitap MICHAEL VON
MOSCHZISKER'e ithaf edilmiştir.*

*Manches Herrliche der Welt
Ist im Krieg und Streit zerronnen
Wer bevahret und erhalt
Has das schönste Los gewnnen.*

*Bu dünyanın büyük yaratıları
Savaşlar ve kavgalarla yıkıldı
Ve kim savunup koruduysa
En güzel ödülü onlar kazandı*

GOETHE

BÖLÜM 1

YİRMİNCİ YÜZYILIN SONU

Yirminci yüzyıl artık sona erdi. Kısa bir yüzyıldı. 1914'ten 1989'a kadar sadece yetmiş beş yıl sürdü. İki büyük olayı, iki dünya savaşıydı. Bunlar yüzyılın tüm manzarasına hâkim dev sıradağlardı. Rus Devrimi, atom bombası, sömürge imparatorluklarının sonu, komünist devletlerin kurulması, iki dünya süper gücü olan Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği'nin hâkimiyeti, Avrupa'nın ve Almanya'nın bölünmesi; bütün bunlar, gölgesinde yaşamakta olduğumuz iki dünya savaşının sonuçlarıydı. Şimdiye kadar.

19. yüzyıl 1815'ten 1914'e, Napolyon savaşlarının sona ermesinden Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasına kadar doksan dokuz yıl sürmüştü. 18. yüzyıl, İngiltere ile Fransa arasında dünya savaşlarının başlamasından (Amerikan Bağımsızlık Savaşı bunun bir parçasıydı) Waterloo'da son bulmalarına kadar yüz yirmi altı yıl; 17. yüzyıl, 1588 İspanyol Armadası'nın yok edilmesinden (birleşik bir Fransa'nın kurulması bunun önemli sonuçlarından biridir) 1689'a, İngiltere için büyük tehdidin İspanya yerine Fransa olmasıyla sonuçlanan İngiltere'deki sözde Görkemli Devrim'den bir yıl sonraya kadar yüz bir yıl sürmüştür.

O sıralarda, yani üç yüz yıl önce, "yüzyıl" (century) sözcüğü pek bilinmiyordu. Oxford English Dictionary sözcüğün İngilizcede